

فرهنگ نامه‌ی سیاسی - فلسفی

ادامه از شماره قبل

انقلاب صنعتی

INDUSTRIAL REVOLUTION

این انقلاب اگر چه از انگلستان آغاز شده بود، اما نقش اروپا را نمی‌توان در تکوین این انقلاب نادیده گرفت. نیمه‌ی دوم قرن ۱۸ میلادی عصر انقلاب صنعتی است.

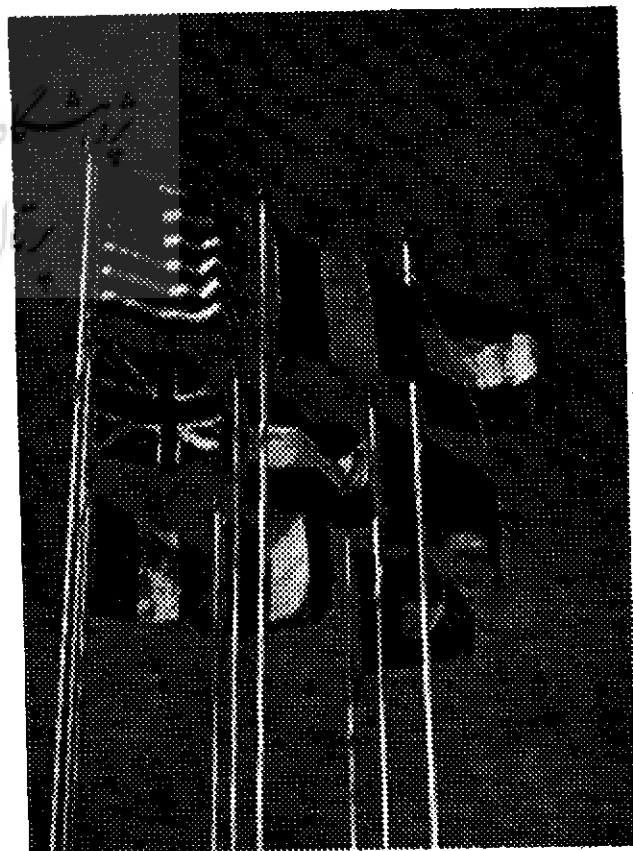
اختراع ماشین بخار بسیاری از پیش‌بینی‌ها و انتظارات مثبت و منفی جامعه‌های دگرگون شده اروپایی را برهم ریخت. اختراع ماشین جدید باعث گسترش سریع صنعت در انگلستان شد. صنایع پارچه بافی بیش‌ترین

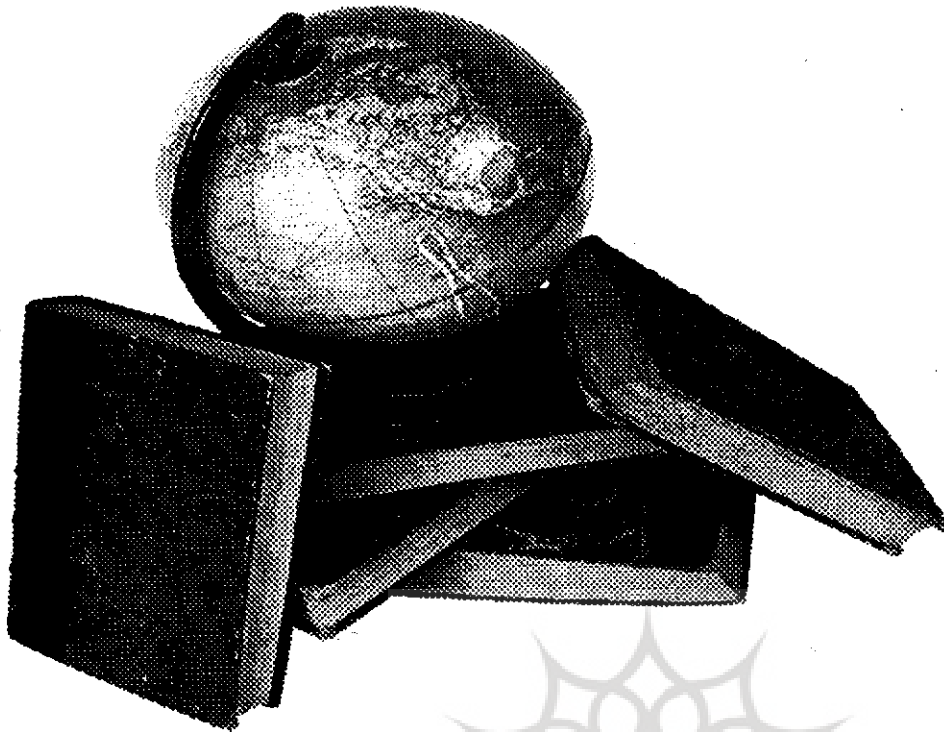

صنعتی تمام فراورده‌های پارچه‌ای با ماشین‌های دستی و خانگی تهیه می‌شد و در اختیار مردم سراسر جهان قرار می‌گرفت. کشور انگلستان با مستعمرات بی‌شماری که در گوشه و کنار گیتی داشت، یکی از بزرگ‌ترین تهیه‌کنندگان، تأمین‌کنندگان و صادرکنندگان پارچه در دنیا بود و صنعت‌گران انگلیسی به خوبی درک کرده بودند که چرخ‌های دستی و ماشین‌های غیر صنعتی نمی‌توانند نیاز رو به گسترش مردم جهان را به پارچه تأمین کنند.

این نیاز الزامی به تغییرات زیرساختی صنعت پارچه بافی باعث شد که صنعت‌گران در

تأثیر را از این اختراع بردند. ده‌ها سال قبل از روشن شدن جرقه‌های انقلاب صنعتی، نیاز صنعت دستی انگلستان به یک دگرگونی بنیادی و زیرساختی صنعتی در همه جا دیده می‌شد. با توجه به این اصل که پارچه نیاز عمومی مردم سرزمین‌های مختلف را تشکیل می‌دهد، صنعتی که زیر ذره‌بین انقلاب قرار گرفته بود، صنعت پارچه بافی بود. بدون تردید تا قبل از انقلاب

فکر دگرگونی‌های صنعتی بیفتند. اختراع ماشین بخار همه چیز را دگرگون کرد. بیش‌ترین استفاده را از ماشین بخار صنعت‌گران پارچه بافی انگلیسی بردند. به زودی از ماشین بخار در صنعت نساجی استفاده شد و تولید ماشین‌های جدید نساجی بخش بزرگی از صادرات انگلستان را تشکیل داد. با وارد شدن ماشین بخار در زندگی روزانه و اجتماعی مردم دنیا، جهان وارد عصر جدیدی شد که به عصر انقلاب صنعتی مشهور شده است.

با گسترده شدن ماشین بخار و افزایش خط تولید ماشین‌ها، نیاز به کارگر ساده و متخصص زیاد شد. چون شهرها نتوانستند جواب‌گوی تأمین کارگران برای رفع نیاز کارخانه‌ها بشوند، ناگزیر روستائینان رهسپار شهرها و مراکز صنعتی شدند. به زودی مهاجرت دسته جمعی روستاییان به شهرها به اندازه‌ای شد که تمام قراردادهای اجتماعی را برهم ریخت و پایه گزار دگرگونی‌های وسیع فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی شد. سیمای سنتی روستاها و به نسبت بیش‌تر شکل سیاسی - اقتصادی شهرها دگرگون شد. نوعی در آمیخته‌گی فرهنگی بین شهر و روستا به وجود آمد که بسیاری از معیارهای اجتماعی و ارزش‌های شهرنشینی را به هم ریخت. میزان این دگرگونی‌ها در میانه‌های قرن هیجدهم تا پایان این قرن به بیش‌ترین اندازه

کوچک در یک انتخابات به دست آوردن کرسی‌های بیش‌تر در پارلمان است. ائتلاف چند حزب با یک‌دیگر همیشه برای شکست دادن رقیب مقابل نیست. ممکن است در یک رأی‌گیری همگانی نتیجه‌ی دل‌خواه برای پیروزی قطعی یک جناح سیاسی به دست نیامده باشد. در این صورت برای به دست آوردن اکثریت و تشکیل دولت، چند حزب با هم ائتلاف می‌کنند و اکثریت را به دست می‌آورند.

همیشه ائتلاف برای اتحاد و رفع مشکل و خارج شدن از بن‌بست سیاسی نیست. بعضی وقت‌ها ائتلاف جنبه‌ی منفی دارد و برای شکست دادن دولت از آن استفاده می‌شود. بسیار شگفت‌انگیز است اگر گفته شود که دو گروه ائتلاف کننده که به آن‌ها «مؤتلف» می‌گویند ممکن است هیچ‌گونه نزدیکی فکری، سیاسی و ایدئولوژیکی با هم نداشته

رسید و کم‌کم سراسر اروپا را زیر نفوذ خود در آورد و به زودی از مرزهای اروپا گذشت و جهانی شد. بسیاری از دگرگونی‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی قرن‌های بعدی جامعه‌های انسانی مدیون انقلاب صنعتی قرن ۱۸ میلادی است که از انگلستان آغاز شد.

ائتلاف COALITION

نوعی اتحاد سیاسی و زودگذر برای رسیدن به هدف‌هایی مشخص است. بسیاری از سازمان‌ها و حزب‌های سیاسی برای رسیدن به نتیجه‌ای دل‌خواه و با هدف مبارزه با رقیب‌های خود با یک‌دیگر ائتلاف می‌کنند. در هنگام مبارزات انتخاباتی ممکن است چند حزب کوچک‌تر برای رسیدن به پیروزی در مقابل حزب قدرتمند با هم ائتلاف کنند. نتیجه‌ی ائتلاف چند حزب

کنند و در نتیجه‌ی ائتلاف، آن‌ها را از کار بیندازند وجود ندارند. حزب‌های دموکرات و جمهوری خواه آمریکا اگر چه همیشه به عنوان دو رقیب سرسخت سیاسی در گستره حاکمیت پارلمان‌تاریستی آمریکا خود را نشان داده‌اند، اما بارها مشاهده شده است برای مخالفت با تصمیم‌گیری‌های دولت و رییس جمهوری، این دو حزب با هم ائتلاف کرده و جلوی اجرای برخی از دستور العمل‌های بسیار مهم را گرفته‌اند.

باشند و حتی دارای باورهای ضد یک‌دیگر نیز باشند. به عنوان مثال تصور ائتلاف چپ‌ها با راست‌های افراطی و سنت‌گرایان رادیکال اگر غیر ممکن نباشند، بسیار دور از ذهن است. اما برای مبارزه با رقیب‌های سیاسی، این‌گونه ائتلاف‌ها بارها در گستره سیاسی جهان اتفاق افتاده است.

در جنگ دوم جهانی برای شکست دادن هیتلر که اعتقاداتی بسیار افراطی داشت و

سیاسی، روی داده‌های بسیار شگفت‌انگیزی اتفاق می‌افتد. به عنوان نمونه: ائتلاف در حزب‌های آمریکا که اکثریت همیشه در اختیار دو گروه سیاسی: دموکرات‌ها و جمهوری خواهان می‌باشد شکل دیگری دارد. در آمریکا حزب‌های متعددی که بتوانند خطری برای دو حزب برتر ایجاد

در گروه راست‌های فرا رادیکال قرار داشت، آمریکا، انگلستان و دیگر نیروهای متفقین که از نظر سیاسی در گروه راست‌ها قرار داشتند با اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که با سیستمی کمونیستی اداره می‌شد و در رأس هرم حکومتی آن یک شخصیت شگفت‌انگیز، چپ افراطی و یک

اپورتونیزم - اپورتونیزم

OPPORTUNISM

اپورتون تا اوپورتون OPPORTUNE به معنی: «فرصت و موقعیت» است. اپورتونیزم (OPPORTUNIST) یعنی کسی که به دنبال فرصت طلبی می‌گردد.

در باورهای سیاسی، اپورتونیزم‌ها افرادی سست‌عنصر، بی‌هدف، بدون ایدئولوژی و موقعیت‌شناس معرفی شده‌اند. یک اپورتونیزم برای رسیدن به هدف سیاسی و یا مادی خود هیچ چیز را در نظر نمی‌گیرد. بهترین تعریفی

کمونیست دیکتاتور به نام استالین قرار گرفته بود، ائتلاف کردند. و یا در انتخابات پارلمانی فرانسه‌ی بعد از جنگ دوم جهانی برای ساقط کردن دولت، بارها راست‌های افراطی با کمونیست‌های افراطی ائتلاف کردند. در میدان رقابت‌های

شماره هفتم - زمستان ۱۳۸۲ - شماره ۲۷ - فصلنامه علمی و فرهنگی - انتشارات فرهنگستان زبان و ادب فارسی

استاد عباس سرمدی

سینه بی‌تاب است و دل، بی‌تاب‌تر
چشم تو از چشم نرگس، خواب‌تر ا
سر نهم بر شانه‌ات هق هق کنان
دیدهام ، از رودها پر آب‌تر ا
روشن است از مهر تو دنیای من
همچو مهتابی ، مرا مهتاب‌تر ا
گر بتری مهر و از من بگذری
دل چو آتش می‌شود ، تب قاب‌تر ا
چشم و دل در خون نشیند روز و شب
از فلقی یا از شفق ، خواب‌تر ا
پس بمان ای نازنین با من بمان
تا که شیرینی شود ، خوشاب‌تر ا
می‌تراود از لبانت زندگی
از شراب ناب و عالی ، ناب‌تر ا
با تو گشتم همدم در یادلان
از دهان ماهیان ، سیراب‌تر ا
مهر پیوند است و پیوندی گران
از برلیان یا که دَرّ ناب ، سر

شماره هفتم - زمستان ۱۳۸۲ - شماره ۲۷ - فصلنامه علمی و فرهنگی - انتشارات فرهنگستان زبان و ادب فارسی

معرفی دفتر نمایندگی مجله فردوسی در استان اصفهان

دانشجویان ، خردورزان ، فرهیخته‌گان و افرادی که تمایل دارند در زمینه‌های فرهنگی، علمی و گزارش نویسی با مجله مورد علاقه‌ی خود همکاری داشته باشند، اشخاصی که برای تهیه شماره‌های روز و شماره‌های قبلی مجله با مشکل روبه‌رو هستند، کسانی که سفارش چاپی و یا تبلیغات بازرگانی دارند و مایل هستند کالاهای آن‌ها در مجله تبلیغ شود. لطفاً در استان اصفهان به آقای علی شاه جوان تلفن: ۲۲۲۸۱۳۷ - ۶۶۳۱۹۵۰ مراجعه نمایند.

**** توضیح **** مجله فردوسی برای شهرستان‌های بزرگ و مراکز استان‌ها نماینده فعال می‌پذیرد. در صورت تمایل با دفتر مجله تماس حاصل فرمایید.

که به زبان انگلیسی از این صفت بسیار ناپسند تاکنون شده چنین است:

"An Opportunist is a Person who takes advantages of any opportunity to achieve an end, usually with little or no regard to moral principles."

اپورتونیست‌ها یا فرصت طلبان برای رسیدن به مقاصد خود به هیچ یک از اصول اجتماعی و اخلاقی پای بند نیستند. یک اپورتونیست به منظور رسیدن به منافع شخصی خود پیرو هیچ یک از ایدئولوژی‌های سیاسی نیست. امروز به قدرت و حاکمیت روز می‌چسبد و روز دیگر وقتی قدرت به فرد یا افراد دیگری می‌رسد، بدون توجه به گرایش‌های اخلاقی به سرعت تغییر جهت داده و زیر پرچم آنان قرار می‌گیرد. بهترین تعریفی که برای این گروه از آدم‌ها در زبان فارسی آمده است: «پیروان حزب باده است. اپورتونیست‌ها یا فرصت طلبان خطرناک‌ترین گروه‌های اجتماعی هستند. ناپایدار بودن باورهای افراد فرصت طلب، به ویژه اگر در سیستم‌های سیاسی نفوذ کنند باعث ایجاد مشکلات فراوان اجتماعی می‌شود.

زیر نوشت:

1- The American Heritage Dictionary of the English Language. Editor: William Morris. Houghton Mifflin Com . Boston , Atlanta.....USA

ادامه دارد.